

MAGYARORSZÁG LOS ANGELES-I FŐKONZULÁTUSA

SCRIPTAMENT NYÍLT IRAT

Zsirószám: 1527/LOS/2017
Tájékoztatásra: TDF
Tárgy: TÉT jelentés felterjesztése
Dátum: 2017. június 13.
Készítette: Erdei Balázs TÉT attasé (LOS/SF)
Intézkedést igényel: IGEN / **NEM**
Jellege: POLITIKAI / **GAZDASÁGI** / EGYÉB

Hivatkozva Központ 2314/TDF/2017számú táviratára az alábbiakban felterjesztjük Erdei Balázs TÉT attasé jelentését.

Az Alkonzulátus hivatalos, ünnepélyes megnyitására 2016. március 21-én került sor, ennek során a helyszínt adó Santa Clara város polgármester-helyettese és a San Francisco Bay Area Economic Council igazgatója méltatta az új magyar diplomáciai alképviselőt létesítését Magyar Levente államtitkár jelenlétében. Erdei Balázs, az Alkonzulátus ügyeinek vitelével megbízott beosztott diplomata 2016. március 1-től tudományos és technológiai attaséként funkcionál.

Az állomáshely létesítése óta eltelt első teljes év után elmondható, hogy az Alkonzulátus tevékenysége ismert a helyi és a kárpát-medencei startup ökoszisztémákban, növekvő számban fordulnak hozzánk, hogy segítsünk a Szilícium-völgyben bizonyítottaktól tanulni, vállalkozói ismereteket tökéletesíteni, befektetői visszajelzéseket, előzetes ajánlatokat kapni, kapcsolatrendszert szélesíteni, a legnagyobbak példáját ellesni. A már több mint 300 startup, egyéb üzleti típusú és felsőoktatási megkeresés tulajdonosát a legtöbb iparági szegmensben sikerült útbaigazítani, s mindeközben a mi tapasztalataink is bővültek.

Segítőképz, kiváló szakemberekkel sikerült megismerkedni a helyi magyar és nemzetközi startup alapítók, fejlesztők, mérnökök, kutatók és diákok között, a facilitátorok, az ügyvédek, könyvelők, tanácsadók, közösségi irodaházak (co-working spaces), akceleratorok soraiban. Sikerült kapcsolatokat kiépíteni a nagyvállalati, intézményi és egyéb kockázati tőkebefektetőkkel is, bár ezen utóbbiak tudatosan leginkább csak a felkészült startup cégek felé nyitottak.

Észak Kalifornia KFI rendszereinek sajátossága, fejlődési irányai, prioritások

Észak Kalifornia, a San Francisco-i Öböl környéke és szűkebb értelemben a Szilícium Völgy ma a tudományos élet egyik fellegvára, a csúcstechnológiai iparágak bölcsője és a technológia intenzív ágazatok, vállalkozások innovációs eredményeit, a kapcsolódó tőkebefektetések, cégalapítások és tudás volumenét, ütemét tekintve egyértelműen világelső. A világ minden részéről áramlanak ide a vállalkozásfejlesztést tanulni kívánók, a startup cégalapítók, a startup ökoszisztéma előnyeit kihasználni szándékozó nagyvállalatok, felsőoktatási és állami képviselők, élvonalba tartozó technológiai szakemberek, mérnökök, kutatók és fejlesztők. A Szilícium-völgyben több kockázati tőke talál még manapság is kihelyezésre, mint az Egyesült Államok összes többi részén együttvéve – nem véletlen, hogy az USA 4 leggazdagabb (legnagyobb átlagjövedelmű) megyéjéből 3 itt található, komoly fejtörést okozva az újonnan érkezőknek.

A fentiek miatt a jövő nagy fejlődési potenciállal rendelkező kutatás-fejlesztési, innovációs irányzatai kivétel nélkül jelen vannak, sőt a Szilícium Völgyben bontakoznak ki, kerülnek tesztelésre (internetre kapcsolt okoseszközök – IoT, biotechnológia, szenzor alapú agrártechnológiák, virtuális és kiterjesztett valóság – VR/AR, pénzügyi technológiák, mesterséges intelligencia, robotika, tiszta energiák, adatfeldolgozási technológiák – data science, közösségi média, nanotechnológia, nanomedicina, precíziós medicina stb.). Ezen területek egy részén kiváló magyar szakemberekre és ígéretes hazai startup vállalkozásokra bukkanhatunk, sőt egyes területeken a magyar innováció vezető szerepet tölt be (pl. Holgentech és a precíziós medicina).

Örvendetes tény, hogy történelmi jelentőségű tapasztalatokat szerzett a Bitrise csapata, amikor első magyar csapatként bekerültek a legendás és nehezen megközelíthető Y-Combinator elit felkészítőjébe. A kis magyar startup cég tapasztalatai a teljes hazai startup ökoszisztéma számára szolgálhatnak tanulsággul.

Kétoldalú együttműködések, bilaterális projektek

Az Amerika-szerte tapasztalható tendenciák többségéhez hasonlóan a Szilícium Völgy térsége élen jár abban is, hogy az olyan gyakorlatias megközelítésű, gyakran konkrét projekt alapú, legtöbbször informális kezdeményezésű együttműködések részesítik előnyben, amelyek kutatók, kutatási-szakmai műhelyek, vállalkozók, vállalkozások, projekt csapatok stb. között jönnek létre. Azért az USA-ra jellemző módon az együttműködések jelentős részét igyekeznek üzleties felfogással idővel szolgáltatási szerződéssé konvertálni, ahol a – nem ritkán európai mércével jelentős összegekről szóló – teljesítési és fizetési szerződések, illetve a szellemi tulajdonjogok kezelése már röviden és lényegre törően, de teljes körűen szabályozásra kerül.

Magyar Levente gazdaságdiplomáciai államtitkár 2016. március 21-én együttműködési szándéknyilatkozatot írt alá a Magyar Nemzeti Kereskedőház nevében a UC Berkeley

Egyetemen a magyar vállalkozásfejlesztési és startup világ bekapcsolásáról az egyetemen folyó világszínvonalú oktatási és gyakorlati alapokon nyugvó inkubációs és akcelerációs tevékenységekbe. Az együttműködés folyamánként ősszel már a legkiválóbb magyar startupok közül kiválasztott MosaicLights képviselője vehetett részt a Berkeley Egyetem SkyDeck akcelerátor programjában, illetve idén ősszel a TechCrunch Disrupt-ra időzítve többszereplős felkészítő programot tervezünk szakmai vezetésükre bízni.

Multilaterális együttműködések

Magyarország az ELTE ICT Labs nóduszon keresztül aktív tagja az Európai Unió Digital Labs elnevezésű kezdeményezésének a Szilícium Völgyben. Az idei vezetőváltást követően kerül sor az EU EIT Digital Labs éves nagy dobására szeptemberben, a TechCrunch Disrupt startup nagykiállítás hetére időzítve. A Europe comes to Silicon Valley és a European Innovation Day rendezvénysorozata magas rangú európai politikusokat, gazdaságfejlesztési döntéshozókat, helyi szakembereket kér fel a legjobb európai startup/scaleup vállalkozások válogatottjának népszerűsítésére. A pályázatot idén is meghirdették, sajnos a hazai ökoszisztéma kevés olyan fejlettségű valódi scaleup céget ismer, akik sikerrel pályázhatnak.

Javasoljuk, hogy Magyarország kezdeti tevékenységeit a magyar háttérű startup csapatok támogatása terén helyi szinten lehetőség szerint koordináljuk a többi visegrádi ország jelen lévő képviselőivel. Lengyelország és Csehország több éve sikeres (sőt uniós források felhasználásával működő) programokat kínál a tengerentúlról érkező technológiai csapatai számára, és van hagyománya a közös fellépésnek a korábbi évekből is a befektetők figyelmének felkeltése, partnerkeresés, mentorok bekapcsolása, rendezvényeken való jelenlét összehangolása esetében.

2016 őszén a visegrádi partnerországoknál bekövetkezett személyi váltások érezhető visszaesést okoztak szakmai kapcsolatépítő tevékenységeikben, ezen átmeneti időszakban nagyrészt magyar oldalról szerveztük a közös megjelenést a TechCrunch Disrupt startup fesztiválon. A V4-eket képviselő cégalapítókat közös üdvözlő és felkészítő fogadással vártuk a kiállítás előtt, a egymás mellé pozicionált standok működését összehangoltuk, az utolsó nap estéjére közös demo pitch eseményt szerveztünk kockázati tőkebefektetőkből álló szakmai szűri előtt. A visegrádi országok helyi közösségei (és az óhazából a kiállításra érkezettek) számára még egy nagyobb létszámú networking eseményt is szerveztünk, illetve a magyar startup képviselők számára kétnapos szakmai tanulmányút következett iparági érdeklődés szerint finomhangolva.

2017 tavaszára megérkeztek a Czechinvest és a Polish Hub képviselői, illetve időközben megnyitotta ötfős irodáját az Open Austria is, ezért szorgalmazzuk az együttműködés felélénkítését, az osztrákok csatlakozási szándékának megvizsgálását. Véleményünk szerint a Szilícium-völgyet jellemző óriási versenyben, szakmai háttérzajban csak előnyünk származhat abból, ha összefogunk a hozzánk hasonlóan kreatív közép-európai partnerekkel és ezáltal

nagyobb esélyt adunk kimagaslóan tehetséges honfitársainknak. A V4+ startup közösségei és szilícium-völgybéli képviselőik nincsenek versenyhelyzetben, hiszen nincs ugyanaz a fejlettségű két startup, ami ugyanazt a piaci szegmenst ugyanazon üzleti modell mentén tervez meghódítani. A helyi együttműködés tevékenységeinek szorosabb összehangolására, az osztrák kollégákkal kiegészülve, 2017 májusában már megtartotta első rendezvényét, egy szakmai panelbeszélgetést a CEconnection névre keresztelt V4+ csoport – kiváló visszajelzések mellett.

Ipari K+F, innováció, startupok

Általánosságban elmondható, hogy a szilícium völgybéli startup ökoszisztéma működéséhez elengedhetetlen az ipari K+F, innovációs szereplők nyitottsága, hozzájárulása, piaci felvevőképessége és a beszállítói igényeket érintő iránymutatása. A Völgyben aktív inkubátorok, akceleratorok, startup és befektetői csoportok, szolgáltatók saját jól felfogott érdekükben rendkívül szoros kapcsolatot ápolnak az iparági szereplőkkel, gyakran fizikai jelenlétet is kínálva a képviselőiknek irodáikban. A nagyvállalatok ezzel összhangban élénken figyelnek a piac, a startup felhozatal legkisebb rezdüléseire is, hiszen jól tudják, hogy mai piaci előnyeik pillanatok alatt szertefoszthatók egy-egy újabb, forradalmian sikeres startup térnyerésével (pl. Uber, AirBnB).

Gyakorlati értelemben akkor tudtunk leginkább az ipari KFI kapcsolatokat, stratégiai partnereket kereső magyar vállalkozókat segíteni, ha jó előre jelezték érkezésüket, alaposan definiált érdeklődéssel, megkeresésekkel, célokkal rendelkeztek. Ilyen esetekben (pl. DesignCon expo) el tudtuk érni, hogy a rászervezett szakmai találkozók mellett pl. a kiállítási standra látogasson a legnagyobb szakmai szervezet elnöke és a beszélgetés végére felajánlja, hogy szakmai blogjában szívesen szerepeltetné a magyarokat is.

A szakmában kész tényként kezelik, hogy a technológiai újítások jövedelmezőségének életciklusa folyamatosan rövidül, a piacok igényeire a számtalan, rugalmasan alkalmazkodó startup közül nagyobb esélye van valamelyiknek azonnali választ találni. A nagyvállalati szereplők éppen ezért jellemzően a Szilícium Völgybe telepítik a leginkább kockázatvállaló, forradalmi újdonságokra leginkább nyitott képviselőiket, amely nem ritkán messze meghaladja a máshol található központ tulajdonságait. Felvettük a kapcsolatot, sőt helyenként már konkrét együttműködések megvalósításának lehetőségeiről tárgyalunk a térség legnagyobb, globális hatású technológiai vállalatainak képviselőivel (Apple, Google, Facebook, Ericsson, SAP, Oracle, vagy Czako Judit new york-i KGA-val együttműködve a Tesla projekt kapcsán).

2017 első félévében lépéseket tettünk egy nagyvállalati innovációs szakmai tanulmányút megszervezésére. A cél olyan magyarországi, kisebb-nagyobb állami tulajdonrészrel rendelkező nagyvállalatok innovációs vezetőinek egy csoportját megismertetni a Szilícium-völgy sajátos corporate innovation filozófiáival, a startup jelenség proaktív megközelítéseivel.

Mobilitás, Felsőoktatási kapcsolatok

A hazánkból érkező és oda tartó oktatók, kutatók főként a UC Berkeley Egyetemhez és a társadalomtudományokhoz köthetők, de jelentős a Stanford Egyetem vonzáskörzetébe érkező magyar innovációs szakemberek tapasztalatszerzése is (pl. Stanford Research Institute, Singularity University stb.).

Az együttműködési megállapodás aláírása óta eltelt időszakban a Berkeley Egyetem innovációs Hub-jaival folytattuk a közös érdeklődési területek, kapcsolódási pontok feltérképezését. Alapos hazai előkészítést követően 2016 október első napjaiban érkezett a Innotrade Program-ban kiválasztott MosaicLights társalapítója a UC Berkeley SkyDeck nevű akcelerator programjára. A hathetes kurzus során közvetlen közelről tapasztalhatta meg, milyen segítségeket kapnak a Berkeley Egyetem vállalkozó szellemű diákjai, az elméleti tudás mellett milyen szerteágazó iparági kapcsolatrendszerhez juthatnak.

Seattle-ben megbeszéléseket folytattunk a Washingtoni Egyetem technológia transzfer / inkubátor irodájának, a CoMotion Labs vezetőivel, akiket élénken érdekelt a magyarországi startup ökoszisztéma helyzete. A sok hasonlóság hallatán együttműködést ajánlottak a Global Innovation Exchange nemzetközi felsőoktatási együttműködési fórum keretein belül. Javasoljuk a startup ökoszisztémában folytatott legjobb gyakorlatokat, tudást, kapcsolatrendszert megosztó hálózat iránt érdeklődő magyarországi műszaki felsőoktatási intézmények bevonását.

Rendezvények, delegációs látogatások

Szervezett eseményeink egy részében kiváló segítséget kapunk Voisin Éva tiszteletbeli főkonzul asszonytól, valamint Bartsch Miklós sacramentó-i tiszteletbeli konzultól, akiknek évtizedek alatt kiépített kapcsolatrendszere gyakorta megszólításra kerül, ha Magyarországról vagy helyi magyaroktól megkeresés érkezik. A kollégákkal igyekszünk a kulturális és szakmai rendezvények szervezési feladatait koordinálni, a mások rendezvényein való megjelenési lehetőségeket megosztani. Sokat segítjük egymást a los angeles-i KGA-val (jelenleg betöltésre vár, a TÉT attasé helyettesíti), illetve a Magyar Nemzeti Kereskedőház szerződéses partnerét az USA nyugati felén képviselő Szórádi Istvánnal.

Igyekszünk jelen lenni a helyi magyar technológia érzékeny közösség saját rendezvényein, valamint a startup ökoszisztéma jelentősebb eseményein, noha ez utóbbiak többségén a részvétel komoly költségvonzattal (több ezer dollár) jár – ezt több esetben személyes és szakmai kapcsolatokon keresztül sikerült elengedtetni. Tudomásunk szerint a korábbi hazai tervekben még szereplő magyar részvétel a tavaszi Launch fesztiválok, a CES-en vagy a BIO nemzetközi kongresszuson nem kis mértékben a magas költségek miatt került átgondolásra.

2017 márciusában KKM miniszterhelyettesi delegáció érkezett a Szilícium-völgybe az előző évi együttműködések továbbvitelének feltérképezésére és új kereskedelmi és üzletfejlesztési lehetőségek kidolgozására. Szabó László miniszterhelyettes úrnak és kollégáinak módjuk volt az egyik legjelentősebb helyi működésű ügyvédi iroda, a K&L Gates meghívására egy élettudományi kapcsolatépítő szimpóziumon részt venni, majd miniszterhelyettes úr előadást tartott a tiszteletbeli főkonzulátusnak otthont adó épületben a magyar üzleti és befektetési környezet iránt érdeklődő üzletembereknek.

A delegációval tartott Tamás Sebestyén, a Magyar Nemzeti Kereskedőház újonnan kinevezett innovációs igazgatója, aki az Innotrade program felújításával járó előkészületi munkához talált kiváló ötleteket és kapcsolatokat. A legfontosabb hazai szakmai partnereink közé tartozó Innotrade program támogatására a hozzánk forduló startup vállalkozások nevében a jövőben is számítunk.

Tervek a jövőre, egyéb feladatok

A tavalyi évhez hasonlóan a 2017 szeptemberében várható san francisco-i TechCrunch Disrupt rendezvényre várjuk a hazai szakmai háttérrel biztosító MNKH InnoTrade programban kiválasztott legkiválóbb hazai startup csapatok képviselőit, akiknek érdemes lehet megfontolni a visevádi együttműködésben és kiállítási megjelenésben rejlő lehetőségeket, a közös fellépés által kihasználható szinergiák kihasználását.

A jövőre nézve javasoljuk a jelentős helyi tapasztalattal rendelkező nemzetek képviselőivel való együttműködés mélyítését (elsősorban V4, CEE10, EU), az eddig hazajelentett startup fogadási koncepciók (ún. soft landing base) hazai szakmai műhelyek bevonásával végzett intézményesítését, finomítását, egyes innovációs bilaterális projektek hazai létjogosultságának megvizsgálását (SRI, UC Berkeley programok, UC Market Access, Silicon Valley Forum, Nordic TINC-REACH stb.).

Az Alkonzulátusra alapvető, a tudományos-innovációs közeg, a startup ökoszisztéma szereplőinek kapcsolattartását, támogatását szem előtt tartó fókuszán túl a Los Angeles-i Főkonzulátus földrajzi távolsága miatt egyéb, kiegészítő feladatok is hárulnak. Ennek több összetevője is van, részvétel nemzetpolitikai, kultúrdiplomáciai jellegű rendezvényeken is (cserkészbál, előadások, SF Hungarian Heritage Festival), illetve protokoll eseményeken (pl. Tarics Sándor olimpiai bajnok, forradalmian innovatív építészeti megközelítéseket – épületek földrengésbiztos, izolációs alapozása – bevezető honfitársunk temetése). A kihelyezett konzuli napok helyszínéül a jövőben az Alkonzulátus épületét is alkalmasnak tartjuk.

Érdemes lehet megfontolni az Alkonzulátus tevékenységének, segítőkészségének – elsősorban hazai szakmai berkekben – online sajtó felületeken történő megjelenítését.

Széles Tamás
főkonzul